

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

عنوان مقاله:

تربیت کودکان بر اساس آموزه های دینی، با رویکردی بر آیات و روایات

طلبه :

جمیله حاتمی کیا

چکیده

از مسئولیت های مهم زوجین در قبال خانواده ی خود و جامعه تنها به دنیا آوردن فرزندان نیست بلکه باید فرزندانمان را به خوبی تربیت کنیم .

داشتن فرزندانی که تربیت شده باشد بیشترین تأثیر را از لحاظ آرامش و امنیت و امید نه تنها به خانواده بلکه به جامعه و اطرافیان می دهد . یک خانواده خوب و موفق باید حتی قبل از به دنیا آمدن کودکان برای تربیتشان برنامه های تنظیم کنند زیرا کودکان از همان آغازی که به دنیا می آیند نیاز به آموزش های دینی که با بازی کردن با کودک همراه است دارند . در تربیت کودکان شاخص هایی وجود دارد .

که از مهمترین شاخص های تربیت آنها : ابتدا توجه به نوع غذایی که می خورند حتی به حلال بودن آن غذا توجه به محیط که باید امن و قابل حمایت باشد - توجه به نیازهای عاطفی و روانی کودکان ، آموزش دادن کودک از طریق بازی کردن - تشویق به خلاقیت و نوآوری و در نهایت باید کودک را چنان خوب به بار بیاریم که اجتماعی شده باشد و بتواند ارتباط قوی و سالم دینی داشته باشد . از طرف دیگر پدر و مادر با تربیت خوب فرزندان نه تنها باعث کمال و سعادت دنیا بلکه باعث سعادت و خوشبختی در آخرت می شوند .

واژگان کلیدی = آیات و روایات

از مسئولیت های بسیار مهم پدر و مادر در طول زندگی تربیت دینی فرزندان است ، یک پدر و مادر دلسوز و خوب باید برای تربیت فرزندان تمام سعی و تلاششان را بکنند به گونه ای که در ایام بارداری زن ، برای حفظ تربیت صحیح کودکش از همان دوران جنین شروع کند. مثلاً مادر با شنیدن و خواندن آیات قرآن یا دوری از غیبت و بدگویی و حتی خوردن غذاها و نوع حلال بودن آن غذا تأثیر فراوانی بر جنین می گذارد ، از طرف دیگر برخی اعمال هستند مثل کتک زدن کودک مثلاً برای تربیت بهترش که اگر پدر و مادر برای تربیت کودکش از این روش استفاده کنند کودک هیچ گاه حرف پدر و مادر را گوش نمیکند و بدترین آثار منفی را در او به وجود می آورد و مدام در طول زندگی دچار پرخاشگری و آزار و اذیت خانواده و اطرافیان می شود ، اکنون ما در این مقاله می خواهیم مطالبی را عنوان کنیم تا روش های صحیح تربیت کودکان را یاد گرفته و در طول زندگی با روش های درست تربیتی بیشترین لذت با کودکانمان ببریم .

تربیت خوب فرزندان چه اهمیتی دارد و چرا خانواده باید برای تربیت فرزندش تلاش کند ؟

اولین نکته ای که در خانواده ی سالم و موفق که باید در نظر بگیریم ایجاد آرامش و امنیت روحی و روانی است که در جسم افراد هم تأثیر دارد .

خوب حالا سؤال اینجاست این آرامش و امنیت در خانواده چگونه محیا می شود ؟

این آرامش و امنیت جز با رفتار و اخلاق خوب و شایسته مثل احترام ، همکاری ، خوش زبانی - نرم خویی - به عدالت و به حق رفتار کردن - دوری از انتظارات بالاتر از حد و دوری از رؤیا پردازی کودکان و فراهم نمی شود . آری یک خانواده برای تربیت کودکان و فراهم کردن این موارد بیان شده نیاز به برنامه ریزی دارد آن هم این برنامه کاملاً سالم و صحیح باشد و براساس دین و آیین اسلام واقع بشه .

گاهی والدین با یک حرکت اشتباه تربیت فرزندشان را در معرض خطر قرار می دهند به گونه ای که دیگر قابل جمع کردنش نیست مثلاً دیدن ماهواره های غیرقانونی یا بازی هایی که اصلاً مناسب کودک نیست یا شیوه های منفی آموزشی یا رفتارهای غیر اخلاقی والدین در حضور کودک که مثلاً آن کودک بچه است این موارد از نمونه های است که بدترین آثار منفی در تربیت کودکان وارد می کند.

تربیت کودکان به شکل دینی و اسلامی به قدری تأثیر بر خانواده و جامعه می گذارد که حتی مولای ما امام علی (ع) بعد از مرگ همسر والا مقامش حضرت فاطمه (ع) به خاطر اینکه تربیت فرزندانش چون امام حسن (ع) - امام حسین (ع) و حضرت زینب (ع) بسیار برایش مهم بوده از برادرش عقیل می خواهد که برایش همسری شایسته و دینی و مذهبی انتخاب کند به گونه ای که فرزندانش بتواند به بهترین وجه ممکن تربیت کند^۱.

^۱ درنامه شماره ۳۱ نهج البلاغه

- ۱- بشرتا آخر عمر خود نیاز مند به آموزش و پرورش است^۱
- ۲- میان زندگی عملی و افکار او ارتباط و تأثیر متقابل برقرار است چنانچه هر یک از ملکات نفسانی ، خلیات و حالات باطنی آدم در کردار و رفتار او تأثیر دارند^۲
- ۳- صحت و سلامتی یا ضعف و بیماری بدنی در روح و باطن آدمی تأثیر دارد^۳
- ۴- همه گونه خلق و خوی انسان قابل تحول اند و در پرتو تربیت می توان آنها را به ضد آنها مبدل ساخت^۴
- ۵- انسان در عالم ملکوت دارای صور گوناگون است. که این صور به ملکات نفسانی او مربوط است. اگر انسان در مسیر شیطان گام بردارد، دارای ملکات باطنه و اگر در صراط دین قدم نهد دارای مکات فاضله خواهد شد^۵

^۱ صحیفه نور - ج ۱۷ - ص ۱۲۹

^۲ سرالصلوه ، ص ۲۸-۲۹

^۳ سرالصلوه ، ص ۲۸-۲۹

^۴ سرالصلوه ، ص ۲۸-۲۹

^۵ چهل حدیث - حدیث دوم ص ۴۵ چاپ نشر آثار امام خمینی (ره)

نتیجه گیری:

در این مقاله به بررسی تربیت کودکان در زمینه های مختلف با تأکید بر رویکردی برآیات و روایات پرداختیم:

نتایج به دست آمده نشان می دهد که تربیت فرزندان براساس دین اسلام نقش مؤثر و مفیدی نه تنها در کانون خانواده بلکه در جامعه دارد و باعث ایجاد امنیت و آرامش می شود که مهمترین ویژگی در نظام خانواده داشتن امنیت و آرامش است و با توبه به نتایج بررسی شده وظیفه ی زن تنها به دنیا آمدن فرزندان نیست بلکه تربیت صحیح و نیکوی فرزندان آن هم در سایه ی دین مبین اسلام است .

تربیت صحیح فرزندان بسیاری از مشکلات را چه در نظام خانواده و چه در جامعه در زمینه های مختلف اجتماعی، اقتصادی ، رفاهی برطرف نموده و ویژگی برجسته ای چون عدالت را به ارمغان می آورد .

فهرست منابع

-قرآن کریم

- نهج البلاغه

-فهرست کتاب

- امیرالمؤمنین (ع)- نامه شماره ۳۱ نهج البلاغه

- حکمت ۳۹۹ نهج البلاغه

- صحیفه امام - تعلم [۱۵] - ج ۱۴ - ص ۱۵۳

- امیرالمؤمنین - نهج البلاغه

- نهج البلاغه - حکمت ۳۹۹

- صحیفه سجادیه از دعای ۲۵

- تعلیم و تربیت - امام خمینی - پدید آورنده زهرا ، گواهی

- ناشر آثار امام خمینی - مؤسسه تنظیم - ۱۳۷۴

- کتاب تعلیم و تربیت امام خمینی - زهرا

- حجتی - ۱۳۶۸ - ص ۳۶

- سوره اسراء ۲۴

- سوره الشعرا - ۱۸

- استر و جنسلی - سال انتشار ۲۰۱۹

- نویسنده : دکتر تیموتی ای - دکتر لارن بن - کوئش

- مترجم مریم سادات قریشی - مهارت ارتباط

- تعلیم و تربیت - آیت الله طباطبائی - تربیت فرزندان
- صحیفہ نور - ج ۸ - ص ۶۱ و ۶۵
- صحیفہ نور ج ۶ ص ۱۶۷
- صحیفہ نور جلد ۱۴ ص ۲۸ - ۲۹
- صحیفہ نور ج ۱۳ ص ۲۲۶ - ۲۶۹
- صحیفہ نور ج ۸ ص ۶۳
- صحیفہ نور ج ۷ و ۵ ص ۸۲ - ۲۵۰
- چهل حدیث - حدیث دهم - ص ۱۶۸ - ۱۶۹ چاپ و نشر آثار
- صحیفہ نور ج ۸ ص ۲۴۷
- صحیفہ نور ج ۱۷ ص ۱۷۷
- چهل حدیث - ذیل حدیث اول ص ۶
- چهل حدیث ذیل حدیث اول ص ۶ و ۹
- صحیفہ نور ج ۹ ص ۱۵۳
- صحیفہ نور ج ۱۳ ص ۱۹۹
- صحیفہ نور ج ۱۸ ص ۱۷۲
- صحیفہ نور ج ۹ ص ۱۵۳ / ج ۱۶ ص ۱۶ / ج ۱۷ ص ۱۲۹
- چهل حدیث امام - حدیث اول ص ۲۵
- چهل حدیث امام - حدیث ۲۹ ص ۴۹۹
- سرالصلوہ - ص ۲۸ - ۲۹ چهل حدیث - حدیث ۲ ص ۵۳
- فروغ کافی جلد ۸ ص ۱۷۷

- آداب الصلوه - چاپ استان قدس ص ۶۷
- سرالصلوه ۲۸-۲۹
- چهل حدیث امام - حدیث دوم ص ۴۵ چاپ نشر آثار امام خمینی (ره)

فهرست مقاله

- زهرا - گواهی - کتاب تعلیم و تربیت - امام خمینی
- سید محمد باقر حجتی - ۱۳۶۸ - ص ۳۶ - کتاب و مقالات
- مربوط به تعلیم و تربیت - دفتر نشر فرهنگ اسلامی
- استر و جنسکی - سال انتشار ۲۰۱۹ - تعلیم و تربیت
- نویسنده دکتر تیموتن ای - مقاله دکتر لارن بن - کوئش
- مترجم مریم سادات قریشی - مهارت ارتباط
- آیت الله طباطبایی - تربیت فرزندان
- شیخ کلینی - فروغ کافی - جلد ۸ - اعتقادی و احکام تعلیم